

OPPIMISEN MONET MUODOT

– Työsuhteessa tapahtuva harjoittelu

Anniina Friman

Bioanalyytikko, AMK, YAMK- opiskelija TuAMK

TAUSTA

- Kliininen harjoittelu olennainen osa Sairaanhoidajan (amk) tutkintoa. Tutkinnon laajuus 210 op, josta harjoittelua 75 op
- Ohjatun harjoittelun avulla opiskelija perehtyy sairaanhoidajan keskeisiin työtehtäviin ja oppii soveltamaan jo opittuja tietoja sekä taitoja aidoissa potilaskontakteissa, aidossa oppimisympäristöissä
- Ammattikorkeakoululta vaaditaan tiivistä yhteistyötä työelämän kanssa, jotta valmistuvien opiskelijoiden osaaminen vastaa työelämän osaamisvaatimuksia
- Keväällä 2017 käynnistettiin Pilotti-projekti Turun Ammattikorkeakoulun ja VSSH:n TULES-yksikön kanssa. Toteutuspaikaksi valittiin Kirurgisen sairaalan SELKA-osasto.

- Projektissa suunniteltiin malli, jossa N=3 sairaanhoitaja-opiskelijaa palkattiin lähihoitajan vakanssiin määräaikaisina työntekijöinä.
- Opiskelijat suorittivat työsuhteessa 6-8 op:n kokonaisuuden muiden opintojensa ohella, ja vastasivat vakanssin työvuoroista kyseisenä ajanjaksona.
- Ohjaus/arviointikeskusteluja n. kerta/kk. Tapaamisissa mukana olivat opiskelijat, ohjaajat, osastonhoitaja, opettaja sekä YAMK-opiskelija
- Opiskelijoille määritettiin työvuorokohtainen vastuuhjaaja ja työsuhteen aikana noudatettiin yleisiä harjoittelun tavoitteiden mukaisia ohjeita
- Projektin tavoitteena oli saada tietoa työsuhteessa suoritettun harjoittelun toimivuudesta, opiskelijoiden sekä työelämän ohjaajien näkökulmasta.

TARVE

- Kansalaisten ikääntyminen lisää hoidon tarvetta, mutta samanaikaisesti hoitohenkilökuntaa eläköityy runsaasti ja talous kiristyy
- Tiivis koulun ja työelämän välinen yhteistyö varmistaa tulevienkin ammattilaisten työelämäläheisen oppimisen ja koulutuksen
- Tavoitteena oli luoda joustava sekä innovatiivinen tapa suorittaa käytännön harjoittelua sekä luoda malli, jossa integroituvat työ, opiskelu, aiempi koulutus ja työkokemus
- Pyrkimys tiivistää ja kehittää toimijoiden yhteistyötä, sekä varmistaa harjoittelupaikkojen riittävyys opiskelijoille myös tulevaisuudessa sekä taata työelämävaateet omaavien opiskelijoiden sujuva siirtyminen työelämään.

AINEISTO JA MENETELMÄT

- Oppimispäiväkirjojen sekä kuukausittaisten ohjaus/arviointikeskusteluiden avulla haluttiin saada riittävä määrä aineistoa kuvaamaan opiskelijoiden kokemuksia työsuhteessa tehdystä harjoittelusta.
- Henkilökunnan näkemystä ja kokemuksia harjoittelun toteutumisesta saatiin ohjaus/arviointikeskusteluiden lisäksi osastolle tehdyn webropol® kyselyn avulla.
- Analysointi tapahtui aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.
- Saatujen tutkimustulosten avulla pyritään kehittämään pilotti-mallia entistä toimivammaksi kokonaisuudeksi, sekä pyritään luomaan harjoittelu-malli, joka olisi mahdollista tulevaisuudessa viedä myös muihin yksiköihin.

HENKILÖKUNNAN NÄKEMYS

- Rooli opiskelijan ja työntekijän välillä jäi usein epäselväksi, ja siten myös hyödyntäminen työvoimana jäi vähäiseksi
- Opiskelijat kuitenkin koettiin ”tutummaksi” kuin perinteisen harjoitteluun osallistuvat opiskelijat
- Jaksoa tulee tiivistää sekä työnkuvaa ja roolijakoa selkeyttää.
- Opettajan läsnäolo ja ohjaus koettiin positiivisena ja tärkeänä.
- Oppimispäiväkirjat olivat hyvä keino tarkastella oppisen kehittymistä

OPIKELIJOIDEN NÄKEMYS

- Pidempi jakso oli hyvä asia, mutta opiskelupäivien hajanaisuus koettiin haastavaksi
- Palkka koettiin tärkeäksi ja merkittäväksi eduksi harjoittelussa
- Moninainen rooli (lähihoitaja/työntekijä/sh-opiskelija) koettiin haastavaksi, etenkin alkuun, kun työnkuvat olivat vielä epäselviä
- Harjoittelun toteuttaminen vaatii osaston, jossa lähihoitajan/sairaanhoitajan työnkuvat lähellä toisiaan.
- Painetta koettiin, kun ei pystytty olemaan lähihoitajana ”veroinen”.

”...koska harjoittelumme on työsuhteessa, me pääsemme ikään kuin paremmin sisälle työyhteisöön, mutta toisaalta meiltä myös odotetaan enemmän.”

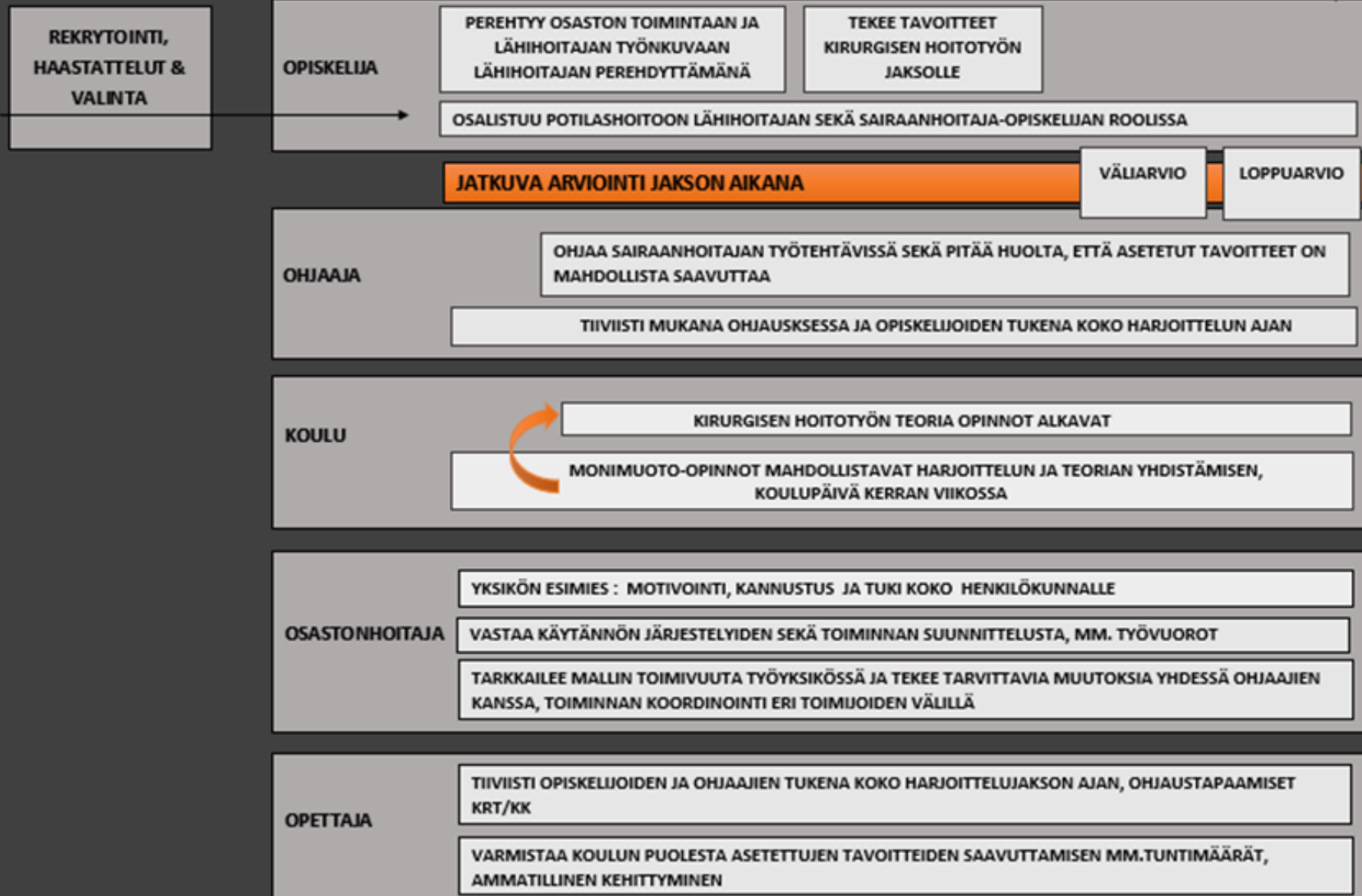
”Koen, että työsuhde vaikutti harjoitteluun pelkästään positiivisesti. Motivaatio on aina parempi silloin, kun saa palkkaa tehdystä työstä.”

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Työssä oppiminen tarjoaa opiskelijoille aidon kokemuksen alasta, johon ovat kouluttautumisessa.
- Ohjatussa harjoittelussa, opiskelija pääsee harjoittamaan sekä soveltamaan opittuja taitoja sekä kehittämään omaa osaamistaan. Tämä on tärkeää, jotta myös valmistumisen jälkeen opiskelija kykenee luottamaan osaamiseensa.
- Erilaisia harjoittelun toteutusmalleja tarvitaan, jotta myös tulevaisuudessa harjoittelupaikkoja on riittävästi tarjolla ja, jotta käytännön harjoittelun suorittaminen on ylipäätään mahdollista eri elämäntilanteissa oleville opiskelijoille
- Toteutunut pilotti-malli vaatii vielä testausta sekä roolien ja työnkuvien selkeyttämistä, jotta malli on siirrettävissä toisiin yksiköihin. Yhteenvetona kuitenkin voidaan todeta kokemusten olleen pääsääntöisesti positiivisia.
- Palkalliselle harjoittelulle on ehdottomasti kysyntää terveysalalla, etenkin monimuoto- ja aikuisopiskelijoiden keskuudessa.

TYÖSUHTEESSA TAPAHTUVA HARJOTTELU

JATKO

- Ensi syksynä työsuhteessa tapahtuva harjoittelu toteutuu kahden sairaanhoitajaopiskelijan kanssa, jotka jakavat yhden lähihoitajan vakanssin ajalla 3.9.-2.12. → tiiviimpi jakso
- Haku oli maaliskuussa, viisi hakijaa, jotka kaikki haastateltiin. Valituilla on kokemusta työskentelystä kirurgisella osastolla → nopeuttaa perehtymistä
- Yksi sairaanhoitaja lähiohjaajana → varmistaa oppimisen ja tavoitteiden toteutumisen
- Vuoroihin merkitään milloin on opiskelijana ja työntekijänä → selkeät roolit eri vuoroissa
- Opettaja edelleen mukana ja tapaamisia kuukausittain, opiskelijat pitävät myös oppimispäiväkirjaa → oppimisen ja kehityksen seuranta
- Loppuvuodesta kysely henkilökunnalle, mallin arviointia ja vertailua aiempaan → tehdään tarvittaessa muutoksia
- Mallia tullaan jatkamaan myös tulevaisuudessa → osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen